

INTERIEURTRENDS

Afval bestaat niet RECYCLING & UPCYCLING

Ontwerpen met respect voor de aarde en recycling staan hoog op de agenda in de designwereld. Upcycling van afval, een duurzame manier om afgedankte materialen nieuw leven in te blazen, zal één van de belangrijkste thema's worden van het aankomende decennium. Het levert unieke producten op mét een verhaal.

Tekst: Natasja Admiraal

De Well Proven Chair van James Shaw en Marjan van Aubel: in de zitting zijn houtsnippers verwerkt.

The WasteBased Collection van StoneCycling & Ultra Studio wordt gemaakt van sloopafval

Bij recycling wordt het oorspronkelijke product of materiaal klaargemaakt om in dezelfde vorm en functie opnieuw dienst te gaan doen. Er is sprake van upcycling wanneer oude en 'onbruikbare' materialen worden omgetoverd tot iets dat weer waardevol is en vaak zelfs mooier dan voorheen. Het 'afval' zou normaal gesproken bij het grof vuil worden gezet, maar krijgt nu een nieuwe functie met een hogere duurzaamheid.

VAN KARTON NAAR KUNST

Eén van de grootste leveranciers van gerecyclede designproducten is Graypants. In Seattle, waar deze designstudio is gevestigd, wordt kartonafval verzameld dat de basis vormt voor de lampenserie Scraplights. Gerecycled karton wordt met een laser tot perfecte cirkels gesneden, die vervolgens met de hand aan elkaar worden gelijmd. De Scraplights worden op een maatschappelijk verantwoorde wijze geproduceerd: Graypants werkt samen met sociale werkplaatsen in verschillende landen. Zo kunnen mensen met een licha-

melijke beperking hun creatieve vaardigheden ontwikkelen en met hun handen werken.

DE POTENTIE VAN SLOOPMATERIALEN

Vorig jaar werd de eerste woning van gerecyclede bakstenen opgeleverd. De WasteBasedBricks, bakstenen van sloopafval, die bij de bouw werden gebruikt zijn een product van StoneCycling. Deze Limburgse startup presenteerde tijdens de Dutch Design Week ook een collectie meubelen gemaakt van sloopafval in samenwerking met het Amsterdamse designbureau Ultra Studio. Met de collectie tafels, krukken en lampen willen ze laten zien wat de potentie van afval is. De Nederlandse firma Esschert Design verrast met een vuurkorf vervaardigd van kleine stukjes plaatmetaal die zijn teruggewonnen uit onder andere oude vaten en autowrakken. ▶

Another table light uit The WasteBased Collection van StoneCycling & Ultra Studio is gemaakt van sloopafval.

KOFFIEBEKERTJE WORDT SIERAAD

Bezoekers van de Dutch Design Week konden hun gebruikte koffiebekertje laten omsmelten tot designsieraad in de 3D-printer van Refil. Een ander project dat eruit sprong was de serviescollectie Reglaze, ontworpen door Charlotte Landsheer voor Cor Unum. Het servies wordt volledig vervaardigd uit restmaterialen uit het atelier. Op de onderzijde is dit ideaal ingekerfd om gebruikers daaraan te herinneren. Naast de klei wordt ook het glazuur gewonnen uit resten: de afvalbak waarin allerlei kleuren glazuur terecht komen wordt aan het einde van de week geleegd, dit geeft het servies een steeds wisselende schakering van matte grijs tinten.

MEUBELS VAN OPGEVIST PLASTIC

Ook de plasticsoep of drijvende vuilnisbelt geeft stof tot nadenken. Onze oceanen zijn gevuld met plastic afval dat nooit volledig afgebroken wordt. Om dit probleem aan te pakken sloeg het Britse Studio Swine de

handen ineen met ontwerper Kieren Jones. Ze bouwden een oud visserschip om tot een machine waarmee ze samen met lokale vissers afval verzamelen uit de zee. Van dat opgehaalde afval produceren ze aan boord

De Sea Chair van Studio Swine Kieren Jones is gemaakt van opgevist plastic.

FOTO'S VAN LINKS NAAR RECHTS

Scraplights van Graypants is een serie lampen gemaakt van gerecycled karton.

De serviescollectie Reglaze, ontworpen door Charlotte Landsheer voor Cor Unum, wordt volledig vervaardigd uit restmaterialen.

De Kunstbacka keukenfronten van Ikea zijn gemaakt van hergebruikt hout en gerecycled plastic.

Ikea PS, mondgeblazen vazen van gerecycled glas.

van datzelfde schip een stevig krukje: de Sea Chair. Op deze manier proberen de designers op een bescheiden manier de hoeveelheid plastic in de oceaan te reduceren. Uniek detail: elk exemplaar wordt gemerkt met de exacte poolcoördinaten van de plek in zee waar het plastic is opgevist.

RECYCLING VAN HOUTSNIPPERS

De Well Proven Chair is een experimenteel project van de Brit James Shaw en de Nederlandse Marjan van Aubel. Op zoek naar duurzame productiemethoden bekeken zij de mogelijkheden van timmerafval. In houtfabrieken gaat vijftig tot tachtig procent van hout verloren wanneer het van plank wordt omgezet in eindproducten. Recyclingkansen voor het oprapen dus. Ze ontdekten dat door het mengen van houtspaanders, hars en water een unieke chemische schuimreactie ontstaat waarbij het materiaal waanzinnig 'groeit'. Het schuimend hout wordt met de hand op de basis van de stoel aangebracht en telkens bijgewerkt totdat het uitgehard is. Alle stoelen krijgen zo hun unieke vorm.

Vuurkorf van Esschert Design, vervaardigd van kleine stukjes plaatmetaal die zijn teruggewonnen uit onder andere oude vaten en autowrakken.

WAARDEVOL AFVAL

Ook Ikea combineert circulair produceren met betaalbaar design. Het Zweedse woonwarenhuis verwierf eerder dit jaar een minderheidsbelang in de Morssinkhof Rymoplast Group, een Nederlands recyclingbedrijf voor plastic materialen. In steeds meer producten hergebruikt Ikea haar eigen restafval. Zo worden de nieuwe Kunstbacka keukendeuren gemaakt van hergebruikt hout en afgewerkt met een laag van gerecycled plastic in mat-antraciet. De Ikea PS vaas is gemaakt van overgebleven stukjes glas in verschillende kleuren, waardoor elk exemplaar een uniek patroon heeft. En in de gelimiteerde Återställa-collectie zijn uitsluitend textiele restproducten verwerkt. Deze collectie werd ontwikkeld in samenwerking met de Nederlandse sociale onderneming i-did Slow Fashion Movement. ■

Tentoonstelling - Rijk van Rotzooi

Wandel door het laboratorium van de Friese uitvinder Watse Gerritsma, die twee eeuwen geleden al fanatiek bezig was met recycling: in zijn fabriek ging niets verloren. Van oude aardappelschillen perste hij papier, straatafval zette hij om in buskruit. Ook maak je kennis met de nieuwste vorm van recyclen: 3D-printen. Te zien tot en met 4 maart 2018 in het Fries Museum in Leeuwarden.

Tentoonstelling - Earth Matters

Duurzaamheid en schoonheid gaan een symbiose aan in deze tentoonstelling. De expositie toont experimenten die op kleine of grote schaal de cyclus van het productieproces kunnen verduurzamen, van mode tot design, met veel aandacht voor recycling, upcycling en hergebruik. Te zien van 10 juni tot en met 26 november 2017 in het Textiel-Museum in Tilburg.